

Konferencia a Tolnai-dombságért

„Az erdő beszélt hozzám, mert az erdő beszél abhoz, aki ismeri: jeleket ad, üzen, kitárja magát, csak meg kell érteni. De abhoz, hogy értbessük, ismer-nünk kell fáit, bokrait, fűveit, virágait, gombáit, állatait. Csak ez a tudás boz-za közel az embert az erdőböz...”

/ Fekete István /

Október 18-án került megrendezésre a Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt. és a Duna-Dráva Nemzeti Park társ szervezésében, a Tolnai-dombság természeti értékeit bemutató V. Dél-Dunántúli Zöld Szigetei Konferencia. A mintegy száz regisztrált résztvevőt számláló rendezvénynek a Gyulaj Zrt. lengyel-annafürdői Turisztikai és Természetismereti Központja adott otthont. Az előadók, és a közönség sorai között számos kiváló szaktekintélyt köszönhetünk.

Az összegyűlteket Lőrincz Andrea, Lengyel község polgármestere köszöntötte elsőként. A Gyulaj Zrt. részéről Góhölös Péter vezérigazgató nyitóbeszédének gondolatai remek alapot teremtettek a plenáris ülés előadásaihoz, és a programzáró kerekasztalbeszélgetéshez:

„...A magyar természetvédelem megszületése, szervezeti kialakulása erdész szakemberek nevéhez fűződik. A 20. század első felének meghatározó erdészpolitikus Kaán Károly, a selmecbányai Bányászati és Erdészeti Akadémián végzett erdőmérnök már 1914-ben természetvédelmi kománybiztosi megbízást kapott, de az első világháború miatt, törekvéseit nem tudta érvényre juttatni. Majd 1931-ben jelent meg a *„Természetvédelem és a természeti emlékek”* című átfogó műve. Kitaró erőfeszítéseinek eredményeként 1935-ben elfogadásra került a magyar természetvédelem jogi alapjait megteremtő 1935. évi IV. törvény cikk *„Az erdőről és a természetvédelemről”*. A törvény alapján megalakult Országos Természetvédelmi Tanács első elnökévé is Kaán Károlyt nevezték ki. Méltán tartjuk őt a magyar természetvédelem megalapítójának.

A második világháború utáni magyar természetvédelem intézményrendszere (benne a nemzeti parkok hálózatával) Rakonczay Zoltán erdőmérnök – egyik kedvenc professzorom – szakmai irányításával és munkálkodásának eredményeként alakult ki.

A nemzeti parkok szakemberei között számos erdész dolgozik.

Az erdőhöz, mint speciális művelési ághoz sajátos gazdálkodási forma tartozik, ahol az állam az erdők fennmaradásához fűződő kiemelkedő társadalmi érdek miatt, szigorú szabályozást alkalmaz. Az erdőgazdálkodás szabályozásának egyre markánsabb eleme a természetvédelmi követelmények és elvárások érvényesítése is.

A nemzeti park fontos partner, mint a természetvédelmi kezelésért felelős szerv, a körzeti erdőtervek készítésekor.

Ma már alkalmazzuk a természetességi állapot fogalmát, melyet egy hatfokozatú skála reprezentál a faültetvénytől a természetes erdőig. Elsődleges célja az erdők természetesség szerinti osztályozásán keresztül a szabályozás differenciálása. Természetvédelmi szempontból a természetes és természetsszerű kategóriába eső erdők tekinthetők kedvező helyzetűnek.

Egyetértve számos erdész szakember véleményével, magam is vallom: a védett erdők szinte túlbecsülhetetlen eszmei értékük mellett fakészletükben nem elhanyagolható materiális értéket is hordoznak. Bár a laikus civil természetvédők számára a fakitermelés szitokszó, a motorfűrészes pedig az ördög találmánya, meggyőződésem, hogy a védett erdőkben keletkező fanövedék egy részét hasznosítani kell és ez a természetvédelmi célok veszélyeztetése nélkül lehetséges is. Különösen alátámasztja ezt a nem őshonos fajokból álló erdők átalakításának feladata (ahol ez lehetséges), de mellette szólnak a munkahelyteremtés és vidékfejlesztés szempontjai és – e tekintetben ne legyünk szemérmesek – az ezen tevékenységből származó lehetséges anyagi haszon.

A védett erdők kezelése során, a konkrét helyi termőhelyi és állományviszonyok figyelembe vételével alkalma-

zott erdőművelési módszerek fejlesztése, finomítása az erdőgazdálkodó és természetvédő közös feladata, melynek megoldásában sokat segíthet a mai konzultációnk is.

A jelentős természeti értékekkel nem rendelkező területeken, természetvédelmi korlátozásokat támasztani nem szabad, ott hagyni kell a gazdasági, környezetvédelmi, közjóléti érdekek érvényesülését...

Dr. Kevey Balázs a plenáris ülés első előadójaként felhívta a figyelmet azokra a kutatási lehetőségekre, amelyeket a

Tolnai-dombság területe a mai napig rejt magában. Ezt az állítást, a további, Természet tudomány szekcióban elhangzó beszámolók mind megerősítették. Gál László, a Zrt. Erdőművelési és közjóléti ágazatvezetője bemutatta a természetsszerű erdőgazdálkodás lehetséges módjait, kísérleti területeit a Gyulaj Zrt. közjóléti rendeltetésű erdeiben.

„A Natura 2000-es területek valóban Zöld Szigetek...” mondta Kovács László, igen találóan. Előadásával e területek jelenlegi állapotát mutatta be, és kicsiny területük miatt sérülékenységre hívta fel a figyelmet.

Délben az annafürdői fák alatt terített asztal várta a megfáradt hallgatóságot. A délutáni előadásokat két szekcióra bontották: Természet tudomány szekcióra, és Természet és társadalom szekcióra. Ezeket követte kiegészítésként a Poszter szekció, melynek darabjait az épület felső galériájában állították ki.

Az előadásokról elmondható, hogy témaválasztás tekintetében rendkívül sokszínűek voltak, jó volt látni a fiatal tehetségek megmutakozását egy-egy kutatásban. Kiváló szervezésre utalt, hogy a határozott kezdési időpontok lehetőséget adtak az áthallgatásra a szekciók között.

„Amíg, – igen helyesen – műveletlenek bélyegzik, aki nem ismeri József Attila költészetét, vagy Beethoven zenéjét, elsiklanak a legközségesebb erdei fák vagy rovarok ismeretének hiánya felett. Pedig ezek a lények az embert is befogadó természet integráns részei.” Agócsy Pál, 1981 malacológus kutató.

Fóris Dóra

Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt.